

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PROKURORIA PRANË GJYKATËS SË SHKALLËS SË PARË TË JURIDIKSIONIT
TË PËRGJITHSHËM DIBËR

Nr. _____ Prot.

Peshkopi, më _____. _____. 2024

UDHËZIM I PËRGJITHSHËM

Nr. 56, datë 25.07.2024

**PËR HETIMIN DHE NDJEKJEN PENALE EFEKTIVE TË VEPRAVE PENALE
KUNDËR TRAFIKIMIT TË PERSONAVE**

Unë **Abaz MUÇA**, Drejtues i Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, në mbështetje të neneve 42, 43, 46, pikat 1 dhe 4 dhe 52 të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neneve 4 dhe 5 të “Rregullores për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër”¹, neneve 5, 7 e vijues të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar, Kodit Penal, Kodit të Drejtësisë Penale për të Mitur, Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar transnacional, të ratifikuar me ligjin nr.8920, të vitit 2002 dhe Protokollit shtesë të saj “Mbi parandalimin, shtypjen dhe dënimin e trafikimit të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve” (Protokollit të Palermos), Konventës së Këshillit të Europës “Për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore” (Konventës së Varshavës), të ratifikuar me ligjin nr.9642, të vitit 2006 dhe udhëzimit të përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm nr.6, datë 23.07.2024 “Për hetimin dhe ndjekjen penale efektive të veprave penale kundër trafikimit të personave”,

UDHËZOJ:

**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

1. Ky udhëzim i përgjithshëm ka për qëllim unifikimin e masave administrative dhe procedurale në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm

¹ Miratuar me urdhërin nr.37, datë 25.03.2024, të Drejtuesit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

Dibër duke siguruar hetimin dhe ndjekjen penale efektive të krimeve të trafikimit të personave të rritur dhe trafikimit të të miturve, në afate optimale (shpejta), mbrojtjen efiçente të të drejtave të viktimave të trafikimit dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut, si dhe paraqitjen e kërkesave për masa dënimi efektive, proporcionale e frenuese, që të kontribuojnë në parandalimin e përgjithshëm dhe të posaçëm të autorëve të trafikimit.

2. Ky udhëzim ka për qëllim gjithashtu, plotësimin e kuadrit nënligjor unifikues me qasjen që ka në qendër viktimën e trafikimit dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut, në vijim të udhëzimit të përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm nr.5, të vitit 2018 “Për garantimin e asistencës ndaj viktimave dhe dëshmitarëve të veprave penale” në fuqi, në veprimtarinë e Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër.

Neni 2

Objekti

Objekt i këtij udhëzimi të përgjithshëm janë:

a) Përcaktimi i masave administrative dhe procedurale në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër lidhur me rritjen e efiçencën në luftën kundër kriminalitetit në fushën e trafikimit të personave, ndërmjet prokurorit me drejtuesin seksionit, drejtuesin e prokurorisë dhe oficerëve të policisë gjyqësore të seksionit të prokurorisë, si dhe të strukturave të posaçme të shërbimeve të policisë gjyqësore në policinë e shtetit.

b) Zbatimi i një politike penale² ndëshkuese më efektive dhe proporcionale ndaj trafikantëve të personave, me qëllim parandalimin e përgjithshëm dhe të posaçëm të të gjitha formave të trafikimit të personave.

c) Rritja e numrit të hetimeve pro-aktive në çështjet e trafikimit të personave, përfshirë dhe hetimet financiare dhe ato për pastrimin e parave.

d) Rritja e bashkëpunimit të brendshëm ndërinstitucional dhe ndërkombëtar kundër trafikimit të personave.

Neni 3

Përkufizime

1. Në këtë udhëzim termat e mëposhtëm u referohen termave pjesë të Konventave Ndërkombëtare me fushë veprimi mbi trafikimin e personave dhe pjesë e legjislacionit shqiptar, duke pasur kuptimin:

² Shih nenin 28, pikën 3, të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, me përmbajtjen si vijon: “Çdo Shtet Palë duhet të marrë në konsideratë monitorimin e politikave dhe të masave të tij aktuale në luftën kundër krimit të organizuar dhe të bëjë vlerësimet për efektshmërinë dhe rendimentin e tyre.”. Shih nenin 9 të Protokollit të Palermos, me përmbajtjen si vijon: “Shtetet Palë duhet të vendosin politika, programe dhe masa të tjera: (a) për të parandaluar dhe luftuar trafikun e personave; dhe (b) për të mbrojtur personat e trafikuar, veçanërisht gratë dhe fëmijët, nga riviktimizimi.”.

a) “Trafikimi i qenieve njerëzore”³ nënkupton rekrutimin, transportimin, transferimin, strehimin apo marrjen e personave me anë të kërcënimit, përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrëngimit, rrëmbimit, mashtrimit, kurthit, të shpërdorimit të detyrës, të atyre që kanë një pozicion të pambrojtur, apo dhënien ose marrjen të pagesave apo përfitimeve për të arritur miratimin e një personi që ka kontroll mbi një person tjetër, për qëllim shfrytëzimi, brenda⁴ ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Shfrytëzimi duhet të përfshijë minimalisht shfrytëzimin e prostitucionit të tjerëve, forma të tjera të shfrytëzimit seksual, punën ose shërbimet e detyruara, skllavërinë apo praktikat e ngjashme me skllavërinë, ose heqjen e organeve;

b) Pëlqimi⁵ i një viktime të “trafikimit të qenieve njerëzore” në lidhje me shfrytëzimin e synuar, të parashtruar në nënparagrafin (a) të këtij neni, nuk do të jetë i vlefshëm kur është përdorur ndonjë nga mjetet e parashtruara në nënparagrafin (a);

c) Rekrutimi, transportimi, transferimi, strehimi ose marrja e një fëmije për qëllim shfrytëzimi, do të konsiderohet “trafikim i qenieve njerëzore” edhe nëse kjo nuk përfshin një nga mjetet e parashtruara në nënparagrafin (a) të këtij neni⁶.

d) “Fëmijë/i mitur”⁷ do të nënkuptojë çdo person nën moshën 18 vjeç që është objekt trafikimi qeniesh njerëzore, siç përcaktohet në pikën (1) të këtij neni. Kur mosha e viktimës nuk dihet dhe ka arsye të besohet që viktima është fëmijë/i mitur, ai ose ajo do të prezumohet⁸ të jetë një fëmijë/i mitur dhe do t’i sigurohen masa të posaçme mbrojtëse, në pritje të verifikimit të moshës së tij/saj.

³ Shih nenin 4 të Konventës së Këshillit të Europës “Për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore” (Konventës së Varshavës). Shih nenin 3 të Protokollit Shtesë të Palermos “Mbi parandalimin, pengimin dhe ndëshkimin e trafikut të personave, veçanërisht të grave e të fëmijëve, në plotësim të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar”, i cili përdor terminologjinë “trafikim i personave” duke bërë një përcaktim të plotë detyrues të trafikimit si bazë për legjislacionet e brendshme.

⁴ Shih vendimin njehsues nr.00-2022-1679 (217), datë 15.12.2022, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë: “Trafikimi i qenieve njerëzore nuk kërkon domosdoshmërisht kalimin e kufijve shtetërorë dhe nuk ka vetëm natyrë transnacionale. Trafikimi i qenieve njerëzore ka si qëllim kryesor shfrytëzimin e viktimës. Veprat penale që kanë lidhje me trafikimin e qenieve njerëzore mund të kryhen edhe brenda territorit të shtetit shqiptar, mjafton të provohet qoftë edhe njëri nga këta elementë: rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja, pritja e personave për qëllime të shfrytëzimit të tyre për prostitucion, punë të detyruar, skllavërim, si dhe forma të tjera të shfrytëzimit, të realizuara nëpërmjet kërcënimit, mashtrimit, përdorimit të forcës, shpërdorimit të detyrës, etj. Kolegji thekson se në këtë rast nuk gjen zbatim parimi i territorit.”.

⁵ Terminologjia është përshtatur.

⁶ Shih po aty: “Së pari, në rastin e trafikimit të një të mituri, mjetet e përdorura (që janë kërcënimi, përdorimi i forcës apo formave të tjera të shtrëngimit, mashtrimi, marrja me forcë, dredhi apo abuzimi me pushtetin ose pozitën vulnerabël, dhënia apo marrja e pagesave ose përfitimeve) për të arritur qëllimin kriminal nuk kanë rëndësi, pra nuk ndikojnë në cilësimin juridik të kësaj vepre penale. E thënë ndryshe, për cilësimin juridik të faktit penal, mjafton të provohet ekzistenca e njëres prej formave të trafikimit (që janë rekrutimi, shitja, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e të miturit), si dhe qëllimi për shfrytëzimin e tij. Së dyti, vullneti apo pëlqimi i të miturit viktimë e trafikimit, në lidhje me shfrytëzimin e synuar, nuk ka asnjë vlerë, pavarësisht rrethanave apo mënyrës në të cilin ai është shfaqur.”.

⁷ Shih nenin 4, shkronjën “d”, të Konventës së Varshavës. Shih nenin 3, shkronjën “d”, të Protokollit të Palermos. Shih nenin 3, shkronjën “a”, të Konventës së Këshillit të Europës “Për mbrojtjen e fëmijëve kundër shfrytëzimit seksual dhe abuzimit seksual”, miratuar me ligjin nr.10071, të vitit 2009.

⁸ Shih nenin 10, pikën 3, të Konventës së Varshavës.

e) “Viktimë”⁹ do të nënkuptojë çdo person fizik që është objekt i trafikimit të qënieve njerëzore, siç përcaktohet në pikën (1) të këtij neni.

f) “Pozitë e vulnerabilitetit”¹⁰ i referohet situatës ku personi i përfshirë nuk ka asnjë alternativë tjetër konkrete ose të pranueshme, përveçse t’i nënshtrohet abuzimit ku është përfshirë.

2. “Trafikimi i personave”, nëse nuk është parashikuar ndryshe, i referohet trafikimit të personave të rritur dhe trafikimit të të miturve.

Neni 4

Parimet e Konventave Ndërkombëtare për hetimin dhe ndjekjen penale të trafikimit të personave

1. Veprimtaria e policisë gjyqësore dhe prokurorit, në hetimin, ndjekjen penale dhe kërkesat për dënime në çështjet e trafikimit të personave, duhet të udhëhiqet nga parimet e:

- a) respektimit të dinjitetit, të të drejtave, lirive të njeriut dhe të procesit të rregullt ligjor¹¹;
- b) barazisë gjinore¹² dhe mosdiskriminimit¹³, pa diskriminuar për arsye të tilla si: seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, bindjet politike ose të tjera, origjina kombëtare apo sociale, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose një status tjetër;
- c) sigurisë që procedimet penale të trajtohen si përparësi dhe të kryhen pa asnjë vonesë të pajustificuar¹⁴;
- d) mbrojtjes së viktimave të trafikimit, veçanërisht të grave dhe fëmijëve nga riviktimizimi¹⁵;
- e) identifikimin, zbulimin, bllokimin e të ardhurave dhe pasurive nga krimi me qëllim konfiskimin¹⁶ e mundshëm si dhe sigurimin e mundësisë së kompesimit dhe zhdëmtimit të viktimave;
- f) mbrojtjen e jetës private dhe identitetit¹⁷ të viktimave të trafikimit, në mënyrë të veçantë që identiteti ose detajet që lejojnë identifikimin e një fëmije viktimë të trafikimit, të mos bëhen publike nëpërmjet medias ose çdo mjeti tjetër, përveçse në rrethana të jashtëzakonshme, me qëllim që të lehtësojë gjurmimin e anëtarëve të familjes ose të sigurojë mirëqenien dhe mbrojtjen e fëmijës;

⁹ Shih nenin 4, shkronjën “e”, të Konventës së Varshavës.

¹⁰ Shih nenin 3, shkronjën “a”, nënpragrafin 63, të Raportit të Komitetit Ad-Hoc të Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara për Elaborimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar.

¹¹ Shih Konventën Europiane për mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, ratifikuar me ligjin nr.8137, të vitit 2016.

¹² Shih nenin 1, shkronjat “a” dhe “b” dhe nenin 17 të Konventës së Varshavës.

¹³ Shih po aty nenin 3 mbi përkufizimin e “Parimit të mosdiskriminimit”.

¹⁴ Shih nenin 30, pikën 3, të Konventës së Këshillit të Europës “Për mbrojtjen e fëmijëve kundër shfrytëzimit seksual dhe abuzimit seksual”.

¹⁵ Shih nenin 9, pikën 1, shkronjën “b”, të Protokollit të Palermos.

¹⁶ Shih nenin 12, pikën 2 dhe nenin 25, pikën 2, të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar. Shih nenin 23, pikën 3, të Konventës së Varshavës.

¹⁷ Shih nenin 6, pikën 1, të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar. Shih nenin 11 të Konventës së Varshavës.

g) hetimin e korrupsionit të zyrtarëve publikë¹⁸, që në ushtrim të detyrave të tyre kanë vepruar apo mosvepruar për kryerjen e trafikimit të personave, apo në rastet e marrjes pjesë si bashkëpunëtor; dhe

h) dënimin e personave fizikë dhe juridikë të përfshirë në trafikimin e personave me sanksione efektive, proporcionale dhe bindëse¹⁹.

KREU II

MASAT PROCEDURALE NË HETIMIN DHE NDJEKJEN PENALE TË VEPRAVE PENALE TË TRAFIKIMIT TË PERSONAVE²⁰

Neni 5

Masat procedurale të prokurorit

Prokurorët vlerësojnë në çdo rast udhëzimet e përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm dhe/ose udhëzimet e nxjerra nga drejtuesi i prokurorisë në zbatim të tyre, në drejtim të luftës ndaj trafikimit të personave në kompetencë lëndore të tyre, për të garantuar zbatimin e tyre nëpërmjet masave procedurale të udhëzuara, si më poshtë:

a) të jenë aktiv gjatë hetimeve paraprake sipas ligjit, në marrjen dijeni për vepra penale nga burime të hapura me iniciativën e vet, në funksion të shtimit të rasteve të hetimeve të filluara kryesisht për veprat penale trafikimit të paligjshëm të personave;

b) prokurori informon drejtuesin e prokurorisë, sipas kërkesës së tij, mbi ecurinë dhe problemet e veprimeve të para hetimore në rastet e ngjarjeve të ndodhura gjatë kryerjes së gatishmërisë dhe/ose mbi ecurinë e procedimi penal, përpara përfundimit të tij;

c) kryejnë hetime të plota e të gjithanshme për veprat penale dhe/ose ndaj subjekteve të trafikimit të personave, sipas kompetencës lëndore, në bashkërendim me Prokurorinë e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar sipas ligjit dhe aktit të koordinimit ndërinstytucional²¹, duke rritur më tej treguesit/rastet e hetimeve proaktive efektive, përdorimin e metodave speciale të hetimit sipas ligjit, hetimet financiare paralele apo hetimet pasurore, si dhe për sekuestrimin/konfiskimin e pasurive/aseteve produkte të veprave penale ose veprimtarive kriminale të trafikantëve;

ç) vlerësojnë me kujdes ekzistencën e kushteve/kritereve ligjore për lidhjen e marrëveshjeve të bashkëpunimit në zbatim të nenit 37/a të Kodit të Procedurës Penale, duke synuar vënien përpara përgjegjësisë të çdo bashkëpunëtori në veprimtarinë kriminale, me synim për të parandaluar dhe riparuar dëmet e shkaktuara për veprat penale të trafikimit të qënieve njerëzore;

¹⁸ Shih nenet 8, 9 dhe 11 të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar. Shih nenin 24, shkronjën "c", të Konventës së Varshavës.

¹⁹ Shih nenin 23 të Konventës së Varshavës.

²⁰ Shih udhëzimin e përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm nr.5, të vitit 2018 "Për garantimin e asistencës ndaj viktimave dhe dëshmitarëve të veprave penale", mbi udhëzimet që duhet të ndiqen nga prokurorët, punonjësit e policisë gjyqësore dhe punonjës të tjerë të prokurorisë gjatë ndërveprimit të tyre me viktimat dhe dëshmitarët e veprave penale.

²¹ Shih Aktin e Koordinimit Ndërinstytucional, datë 15 dhjetor 2020, mes Prokurorit të Përgjithshëm dhe Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar.

d) kryejnë analiza të përbashkëta me oficerët e policisë gjyqësore të seksioneve dhe të shërbimeve në policinë e shtetit dhe/ose të agjencive ligjzbatuese kombëtare dhe ndërkombëtare, për rastet e referuara dhe ato në hetim, në funksion të kryerjes së hetimeve të specializuara dhe të shpejta ndaj trafikimit të personave;

dh) tregojnë kujdes të shtuar në ruajtjen e sekretit të hetimit dhe ndalimin e publikimit të akteve;

e) garantojnë trajtimin me respekt të dinjitetit njerëzor dhe mbrojtjen nga viktimizimi i përsëritur²² dhe viktimizimi i dytë²³ të viktimave të veprave penale gjatë ushtrimit të të drejtave të tyre në proces.

ë) gjatë procesit të hetimit dhe gjykimit, prokurori të vlerësojë me përparësi mbajtjen e një qëndrimi mbështetës në përputhje dhe me faktet e çështjes ndaj padisë civile të viktimave të trafikimit në procesin penal për shpërblimin e dëmit, duke e vlerësuar sipas rastit me detyrimin ligjor për mosçënimin e afateve të paraburgimit të të arrestuarve të trafikimit të personave.

f) prokurori në momentin e regjistrimit të veprave penale të trafikimit të personave me elementë ndërkombëtar, si dhe gjatë ecurisë së hetimit, duhet të vlerësojë nevojën për përdorimin e instrumentave ndërkombëtare të bashkëpunimit, duke koordinuar me Drejtorinë e Marrëdhënieve Juridiksionale me Jashtë në Prokurorinë e Përgjithshme, Eurojust²⁴ dhe projekteve²⁵ të tij, me qëllim hetimin e shpejtë, bashkërendues dhe efektiv të këtyre çështjeve.

Neni 6

Informimi i drejtuesve të prokurorisë

1. Në momentin e nxjerrjes së urdhrit për ndryshimin²⁶ e cilësimit ligjor të veprës, prokurori duhet të dorëzojë menjëherë në Zyrën e Regjistrimit në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër një kopje të këtij urdhëri.

2. Zyra e Regjistrimit në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër njofton menjëherë drejtuesin për çdo urdhër të prokurorit për ndryshimin e cilësimit ligjor të veprës penale që kanë të bëjnë me veprat penale të trafikimit të personave të rritur dhe/apo të trafikimit të të miturve. Drejtuesi duhet t'i kërkojë menjëherë informacion prokurorit dhe nëse nuk e vlerëson të bazuar ndryshimin e cilësimit ligjor të veprës, nxjerrë udhëzim jo të detyrueshëm për çështjen, dhe ndjek vijimësinë e zbatimit të tij.

²² Shih pikën 1 të Rekomandimit të vitit 2023 të Komitetit të Ministrave në Këshillin e Europës "Mbi ndihmën ndaj viktimave të krimit për shtetet anëtare mbi të drejtat, shërbimet dhe ndihmën ndaj viktimave të krimit", ku jepet përkufizimi: "*Viktimizimi i përsëritur*" nënkupton një situatë në të cilën i njëjti person është viktimë e më shumë se një veprë penale gjatë një periudhe kohe të caktuar dhe përfshin, në veçanti, situatat në të cilën personi është viktimë e veprave penale të shkaktuara nga i njëjti shkelës dhe situatave në të cilat një person është viktimë e veprave penale të së njëjtës natyrë të shkaktuara nga shkelës të ndryshëm.

²³ Shih po aty, pikën 1, paragrafin 4, ku jepet përkufizimi: "*Viktimizimi i dytë*" është viktimizimi që ndodh jo si pasojë direkte e veprës penale por si pasojë e veprimeve të institucioneve publike dhe private dhe individëve të tjerë ndaj viktimës.

²⁴ Shih Marrëveshjen për Bashkëpunimin ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Eurojust-it, miratuar me ligjin nr.113, të vitit 2018.

²⁵ Projektin aktual të Drejtësisë Kriminale në Ballkanin Perëndimor mbështetur nga Eurojust.

²⁶ Shih nenin 288, pikën 2, të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 7

Roli i koordinatorit të viktimave

Koordinatorët e viktimave pranë institucionit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, në bashkërendim me prokurorin dhe oficerin e policisë gjyqësore, japin asistencën dhe ndihmën e kërkuar për viktimat e trafikimit, në përputhje me udhëzimin e përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm nr.5, të vitit 2018 “Për garantimin e asistencës ndaj viktimave dhe dëshmitarëve të veprave penale”, Kodin e Procedurës Penale dhe Kodin e Drejtësisë Penale për të Mitur, si dhe përbushin detyrimet e prokurorisë për informacion, referimin e viktimave tek ofruesit e shërbimeve dhe garantimin e mundësive për ushtrimin efektiv të të drejtave të tyre.

KREU III

MASA TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE²⁷ NË HETIMIN DHE NDJEKJEN PENALE TË VEPRAVE PENALE TË TRAFIKIMIT TË PERSONAVE

Neni 8

Masat në marrëdhënie me policinë gjyqësore

1. Prokurori ushtron sistematikisht kontroll efektiv ndaj oficerëve të policisë gjyqësore në ecurinë e hetimit të procedimeve në ndjekje për ligjshmërinë, objektivitetin, plotshmërinë dhe respektimin e afateve në veprimet hetimore të kryera dhe/ose vlefshmërinë e akteve procedurale të përfuara.

2. Prokurori duhet të vlerësojë me kujdes çdo ankesë të paraqitur nga viktimat, në lidhje me veprimtarinë e shërbimeve të policisë gjyqësore në strukturat hetimore përkatëse.

3. Drejtuesi i prokurorisë dhe/ose prokurori i çështjes konkrete, në rast evidentimi të akteve dhe sjelljeve që përbëjnë shkelje disiplinore sipas ligjit²⁸, kërkojnë fillimin e procedurës disiplinore sipas ligjit²⁹.

Neni 9

Trajnimet

Prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore duhet të trajnohen për vlerësimin dhe identifikimin e viktimave të krimit, në veçanti të viktimave të mundshme³⁰ të trafikimit dhe

²⁷ Shih nenin 2, shkronjën “d”, të ligjit nr.97, të vitit 2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

²⁸ Shih nenin 33 “Shkeljet disiplinore”, të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar.

²⁹ Shih nenin 35 “Subjektet që kanë të drejtën e fillimit të procedimit disiplinor”, të ligjit nr.25, të vitit 2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore”, të ndryshuar.

³⁰ Shih referencën nr.25 në Publikimin e OSCE “*Trafikimi i qenieve njerëzore: Identifikimi i viktimave të mundshme ose të prezumuara. Një qasje e politikës së Komunitetit*”, vol.10, Vjenë, jep përkufizimin: “*“Viktimë e mundshme” përdoret për të treguar individët nga grupet vulnerabël që mund të bëhen viktimat e trafikimit të qenieve njerëzore, për të cilin përdoren dhe termat “persona të trafikuar” ose “viktima të trafikimit njerëzor”.*”.

viktimat e trafikimit të shfrytëzimit të prostitucionit, viktimat e dhunës seksuale, vlerësimin e nevojave bazuar në rrethanat e tyre specifike, pavarësisht nga kallëzimi i veprës penale.

KREU IV POLITIKA PENALE³¹

Neni 10

Politika penale në hetimin dhe gjykimin e veprave të trafikimit të personave

Me synim rritjen e efektivitetit në luftën kundër trafikimit të personave dhe parandalimin e posaçëm dhe të përgjithshëm të këtyre veprave, drejtuesit e prokurorisë dhe prokurorët gjatë ushtrimit të veprimtarisë administrative dhe procedurale zbatojnë një politikë penale të ndëshkimit në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi, duke ndjekur dhe drejtimit e politikës penale të përcaktuara çdo vit në udhëzimet e përgjithshme/urdhrat e Prokurorit të Përgjithshëm të nxjerra në funksion të rekomandimeve prioritare të Këshillit të Ministrave për luftën ndaj kriminalitetit dhe rezolutës së Kuvendit të Shqipërisë.

KREU V PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE, ZBATIMI, MBIKËQYRJA, SHFUQIZIME, HYRJA NË FUQI DHE PUBLIKIMI

Neni 11

Shkeljet dhe përgjegjësia disiplinore

Shkelja e dispozitave ligjore referuese në këtë udhëzim të përgjithshëm dhe/ose moszbatimi i detyrimeve të përcaktuara në këtë udhëzim, kur nuk përbëjnë vepër penale, mund të përbëjnë shkelje disiplinore sipas ligjit³² dhe/ose shkak për nisjen e verifikimeve nga Sektori i Monitorimit në Prokurorinë e Përgjithshme ndaj oficerit të policisë gjyqësore dhe/ose prokurorit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Dibër, sipas ligjit.

³¹ Shih Rekomandimet e Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës nr.19, të vitit 2000 "Për rolin e prokurorit publik në sistemin e drejtësisë penale" tek pjesa "Komentet e Rekomandimeve Individuale", nën pjesa "Funksionet e prokurorit publik", ku pika 3 parashikon: "Në disa sisteme të drejtësisë penale, prokurorët publikë, gjithashtu: -zbatojnë politikën penale kombëtare ndërsa e adoptojnë atë, aty ku është e përshtatshme, me rrethanat lokale dhe rajonale.", duke vijuar komentit: "Zbatimi i politikës kundër krimit siç përcaktohet nga autoriteti legjislativ ose ekzekutiv është një nga detyrat kryesore esore të prokurorit publik në shumë vende. Përshtatja e politikës kombëtare me realitetet rajonale dhe lokale nuk nënkupton lirinë e prokurorëve publikë për t'u larguar nga prioritetet e përcaktuara në strategjinë qendrore ose për të rrezikuar zbatimin e saj të vazhdueshëm. Përkundrazi: përshtatja ndaj kushteve rajonale dhe lokale është një kusht paraprak nëse këto përparësi zbatohen siç duhet."

³² Shih nenin 101, pika 1, shkronjat "a" e "b" dhe nenin 102, pika 1, shkronjat "ç", "d", "dh", "ë", "g", "j", "l", "ll" e "nj" dhe pika 2, shkronjat "a", "b", "c", "ç", "d", "dh" e vijues të ligjit nr.96, të vitit 2016 "Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar me ligjin nr.48, të vitit 2019 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.96, të vitit 2016 "Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë".

Neni 12
Zbatimi dhe mbikëqyrja

Ky udhëzim i përgjithshëm është i detyrueshëm për zbatim nga prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore në strukturat hetimore përkatëse të shërbimeve dhe të seksioneve në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Diber³³.

Neni 13
Shfuqizime

Shfuqizohet çdo akt tjetër për pjesën që bie në kundërshtim me këtë udhëzim të përgjithshëm.

Neni 14
Hyrja në fuqi dhe publikimi

Ky udhëzim i përgjithshëm hyn në fuqi menjëherë pas nënshkrimit dhe depozitimit në sekretari dhe publikohet në faqen e internetit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Diber.

DREJTUESI

ABAZ MUÇA

³³ Shih nenet 46, pika 2 dhe 103 të ligjit nr.97, të vitit 2016 "Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.